

**TÜRK DİŞHEKİMLERİ BİRLİĞİ
YAYINLARI**

**TÜRK DİŞHEKİMLERİ BİRLİĞİ
DİŞHEKİMLİĞİ MESLEK ETİĞİ
KURALLARI**

MEVZUAT DİZİSİ - 8

Ekim, 2019

Türk Dişhekimleri Birliği

DIŞHEKİMLİĞİ MESLEK ETİĞİ KURALLARI

MEVZUAT DİZİSİ -8

Ekim, 2019

TÜRK DİŞHEKİMLERİ BİRLİĞİ
DİŞHEKİMLİĞİ MESLEK ETİĞİ
KURALLARI

Sayfa 1

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak

*

Sayfa 2

İKİNCİ BÖLÜM

Dişhekiminin Hastaya Karşı

Sorumlulukları

*

Sayfa 10

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Dişhekiminin Mesleğine ve Topluma

Karşı Sorumlulukları

*

Sayfa 12

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Dişhekiminin Meslektaşlarına Karşı

Sorumlulukları

*

Sayfa 15

Diğer

TDB Dişhekimliği Meslek Etiği Kuralları
2012 yılında TDB 14. Olağan Genel Kurulu'nda
 kabul edilerek yaşama geğirilmiş;
2015 yılında TDB 15. Olağan Genel Kurulu'nda
 bazı maddelerinde yapılan değişiklik önerisi
 onaylanmış ve 2018 yılında TDB 17. Olağan
 Genel Kurulun'da güncel versiyonu onaylanarak
 kabul edilmiştir.

ÖNSÖZ

Dişhekimliği Meslek Etiği Kuralları dişhekiminin hastasına, topluma, mesleğine ve meslektaşına karşı görevlerini yerine getirirken uyması beklenen tutum ve davranış ilkelerini belirlemeyi amaçlar; ağız diş sağlığı hizmeti sunumunun mesleki ve etik ilkelerini bildirir ve açıklar. Bu kurallar, dişhekiminin meslek etiği sorumluluklarının tanımlanmasına ve toplumun dişhekimliğine yönelik etik beklentilerine rehberlik eder.

Dişhekiminin öncelikli görevi, alanıyla ilgili hastalıkları önlemek, mesleğiyle ilgili bilimsel gerekleri yerine getirerek hastaları iyileştirmeye çalışmak ve bu sayede hem insan yaşamını hem de sağlığını korumaktır.

Dişhekimi, evrensel insan hak ve özgürlüklerini temel alarak insan onuru, insan yaşamı ve sağlığına en üst seviyede saygı ile sağlık hizmeti sunar.

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak

Amaç

Madde 1- Bu kuralların amacı, dişhekimlerinin uymak zorunda oldukları meslek etiği kurallarını belirlemektir.

Kapsam

Madde 2- Türkiye'de dişhekimliği yapma hakkını kazanmış tüm dişhekimleri bu kurallar kapsamındadır.

Dayanak

Madde 3- Bu kurallar bütünü 3224 sayılı Türk Dişhekimleri Birliği Yasasının 3.,19. ve 22. maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

Dışhekiminin Hastaya Karşı Sorumlulukları

Etik Sorumluluk

Madde 4- Dışhekimi, mesleki uygulamalarında mesleki etik ilkelere uygun davranmalı, hastasına ve topluma sağlık hizmetini sunarken ahlaki açıdan duyarlı bir davranış sergilemelidir.

Hastasıyla güvene dayalı dürüst bir ilişki kurmalı, kendisine duyulan güveni ve profesyonel duruşunu zedeleyecek davranışlardan kaçınmalıdır.

Hastasının adil ve hakkaniyete uygun hizmet almasını sağlamalıdır.

Hastasının yaşamı ve bedensel bütünlüğü ile ilgili seçimlerine duyarlı ve saygılı yaklaşmalıdır.

Hastasına zarar verecek davranışlardan kaçınmalı ve hastasının zarar görmemesi için gerekli tüm düzenlemeleri yapmalıdır.

Hastasının yararını daima kendi yararının önünde tutmalıdır. Çalıştığı kurumun politikaları ile hastasının yararının çatıştığı durumlarda hastasının yararını öncelemelidir.

Hastasının mahremiyetine, özel yaşamının gizliliğine ve dokunulmazlığına saygı

göstermelidir.

Hastasının özerkliğine ve tedavisine yönelik kendi geleceğini belirleme hakkına saygı duymalıdır. Bu bağlamda mesleki uygulamalardan önce hastasını aydınlatarak onamını almalı, tedavi ve bakım sürecindeki tercihlerine duyarlı olmalıdır.

Dişhekimi, mesleki yeterliliğinin, aldığı mesleki kararların ve uyguladığı mesleki eylemlerin hesabını verebilmeli ve bu konuda gereken sorumluluğu üstlenmelidir.

Hizmet Standardı

Madde 5- Dişhekimi, hastasına çağdaş ve nitelikli bir ağız diş sağlığı hizmeti sunmalıdır. Bilgi ve becerisini, mesleğini geliştirmeye yönelik eğitim programlarına katılarak güncellemeli ve mesleğini uygularken çağdaş tanı ve tedavi yöntemleri ile koruyucu hekimlik ilkelerine uymalıdır.

Tıbbi endikasyonu bulunmayan gereksiz müdahalelerden kaçınmalıdır.

Hastanın ödeyeceği tedavi bedeli ne olursa olsun, hastaya uygulayacağı tedavinin hizmet standardını düşürmemelidir.

Zarar Vermeme

Madde 6- Dişhekimi, hastalarına koruyucu ve tedavi edici hizmetleri sunarken, çalıştığı

ortamda hastaların yarar görmesi ve zarara uğramaması için gereken koşulları sağlamalı; mesleki uygulamalarında ve çalışma ortamında hastanın güvenliğini, rahatını sağlayacak önlemleri almalıdır.

Herhangi bir hastalığa yakalanması halinde, hastalarına ve yardımcı personeline zarar vermemek için ilgili doktor veya yetkili makamların talimatlarını dikkate almalıdır.

Ayrımcılıktan Kaçınma

Madde 7- Dişhekimi, hastasının hastalığı, engellilik durumu, cinsiyeti, yaşı, ırkı, milliyeti, etnik kökeni, inancı, dili, siyasi görüşü, sosyal-kültürel-ekonomik durumu, yaşam biçimi ve cinsel yönelimi ne olursa olsun muayene ve tedavi konusunda en yüksek dikkati ve özeni göstermelidir.

Dişhekimi, tutuklu ve hükümlü hastalarının da kişilik haklarına saygılı olmalı, onların gizlilik haklarını korumalıdır. Tutuklu ve hükümlü hastalara dişhekimliği mesleğini uygulamaya elverişli koşullarda bakmalı, bu koşulların sağlanması için ilgililerden istekte bulunma hakkı olduğunu da bilmelidir.

Özel Yaşamın Gizliliğine Saygı

Madde 8- Dişhekimi, hastasının özel yaşamının gizliliğine saygı göstermelidir.

Hastasının yaşamı, sağlık durumu, beden

özellikleri ve benzeri bilgileri ya da tedavi sürecinde edindiği bilgileri gizli, dokunulamaz ve ulaşılamaz bilgiler olarak saklamalıdır. Hastasının ölümünden sonra dahi bu bilgilerin gizlilik ve ulaşılmazlık özelliklerini korumalıdır.

Çalıştığı ortamda bulunan öteki sağlık çalışanlarının ve yardımcı personelin hastaların özel yaşamına saygı göstermesini sağlamalı ve görev ve sorumluluk/yetki alanı dışındaki bilgi, belge ve materyallere ulaşmalarını engellemek için gerekli önlemleri almalıdır.

Yasal çerçevede hastaya ait bilgi ve belgeleri paylaşmak durumunda kalırsa, hastasının zarar görmemesi için gerekli önlemleri almalıdır.

Tanı ve tedaviye ilişkin bilgilerin bilimsel çalışmalarda veya yayınlarda kullanılması söz konusu olduğunda hastasından izin almalı ve izne rağmen hastanın kimliği konusunda fikir ya da bilgi verebilecek bedensel özelliklerini bilimsel açıdan zorunlu olmadıkça kullanmamalıdır.

Kayıtlar

Madde 9- Dişhekimisi, hastasının tanı ve tedavisi ile ilgili bilgi, belge ve materyalleri özenle ve doğru bir şekilde kaydetmeli ve en az yasal süresi boyunca saklamalıdır. Kayıtların saklanma koşulları ve ortamı ne olursa olsun bilgilere görev ve sorumluluk sınırları içindeki yetkililer dışında kimsenin erişememesi için gerekli önlemleri almalı, hasta kayıtlarının gizliliğini korumalıdır.

Hastasının veya bir başka dişhekiminin talebi halinde, kayıtlarının bir kopyasını, hastasına veya yetkilendirdiği kişiye vermelidir.

Dişhekimi, acil durumlar için de hasta kayıtlarını aynı özenle tutmalıdır.

Acil Durumlar

Madde 10- Dişhekimi, yasalarla belirlenen mesleki yetki alanındaki acil durumlara müdahale etmelidir.

Dişhekimi Seçimi

Madde 11- Dişhekimi, hastanın hekim seçme hakkına saygı duymalı ve hekim seçme özgürlüğünü kısıtlayacak veya bu hakka engel olacak uygulamalara karşı çıkmalıdır.

İkinci Mesleki Görüş

Madde 12- Dişhekimi, tedavinin herhangi bir aşamasında, hastasının başka bir dişhekiminden görüş alma hakkına saygı göstermelidir.

Aydınlatma ve Onam Alma

Madde 13- Dişhekimi, hastasının durumunun acil olduğu veya bilincinin kapalı ve tıbbi girişimi reddettiğinin bilinmiyor olduğu durumlar hariç olmak üzere, aydınlatarak onamını almadan hastaya herhangi bir girişimde bulunmamalıdır.

Hastasının tedaviyi reddetme veya durdurulmasını isteme hakkına saygı

göstermelidir.

Hastasını, hastalığının tanısı/öntanısı, seyri, tedavi ile ilgili seçenekler ve her bir seçeneğin yararı, riskleri, komplikasyon olasılıkları, uygulamaların kabul edilmesi ya da edilmemesi halinde karşılaşılabilecek durumlar hakkında aydınlatmalıdır.

Aydınlatmayı hastanın anlayabileceği bir şekilde sözlü ve yazılı olarak; gerektiğinde görsel araçlar ile destekleyerek, hastanın eğitim düzeyini, sağlık okuryazarlığı kapasitesini ve sosyo- kültürel durumunu göz önünde bulundurarak gerçekleştirmelidir.

Hastasının tanı ve tedaviyle ilgili ayrıntılı sorular sorabileceğini ve talebi halinde aydınlatma amaçlı bir yakını belirleyebileceğini bildirmelidir.

Uygulanacak tedavinin riskinin yüksek olması; dişhekimliği alanında yeni bir tedavi yönteminin uygulanması; tedavi edici amacın estetik amaca göre daha sınırlı olması ve hastanın özel bir talebi olması halinde hastayı en geniş şekilde aydınlatarak onamını almalıdır.

Dişhekimliği, gerçekleştireceği girişimin aciliyetine göre aydınlatmayı daraltabilir.

Önceden kararlaştırılan tanı veya tedavi yönteminden farklı bir yöntemin uygulanması

gerektiğinde, hastasını yeniden konu ile ilgili aydınlatarak onam almalıdır.

Dişhekimi, hastasının yaş ya da akıl sağlığı gibi nedenlerle tek başına onam verecek durumda olmadığı hallerde, hastasının katılabildiği ölçüde aydınlatmaya dâhil edilmesini sağlayarak yasal temsilcilerini aydınlatmalı ve onamı yasal temsilcilerinden almalıdır.

Tanı ve Tedavi

Madde 14- Dişhekimi, hastasına doğru tanının konması ve doğru tedavinin uygulanması için dişhekimliği bilimine uygun gerekli düzenlemeleri yapmalı ve girişimleri özenle gerçekleştirmelidir. Tedavi planlaması hastanın gereksinimleri ve sosyo-kültürel değerleri göz önünde bulundurularak yapılmalıdır. Tedavide klinik önceliklere önem verilmelidir.

Tanı, tedavi veya koruma amacı olmaksızın hastanın isteği ile ya da başka nedenlerle ruhsal veya bedensel direncini azaltacak herhangi bir girişimde bulunmamalıdır.

Tedavinin Üstlenilmemesi veya Tamamlanmaması

Madde 15- Dişhekimi, acil haller dışında, mesleki yasal düzenlemelere uygun olması ve hastaya müdahale edebilecek başka bir dişhekiminin bulunması koşulu ile hastanın tedavisini üstlenmeyebilir.

Dışhekimî, tedavîsî devam etmekte olan hastasını, uygun bir süre önceden bilgilendirmek ve zarar görmesini engellemek koşuluyla bırakabilir. Ancak sağlık hizmetinin sürekliliği ilkesine özen göstermeli ve hastasının sağlığını tehlikeye atmamak için ikinci dışhekimî bulunmadan hastasının tedavisini hiçbir koşulda reddetmemeli veya tedavîsî devam eden hastasını bırakmamalıdır.

Hastasının tedavîsî tamamlamayan dışhekimî, hastaya bakacak yeni meslektaşına hasta ile ilgili tıbbî bilgileri doğru ve eksiksiz olarak aktarmalıdır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Dışhekiminin Mesleğine ve Topluma Karşı Sorumlulukları

Kişisel Mesleki Gelişim

Madde 16- Dışhekimî, mesleği ile ilgili bilgi, beceri ve donanımını sürekli geliştirip, güncellemelidir.

Mesleki Saygınlık

Madde 17- Dışhekimî, mesleğinin saygınlığını ve onurunu gözeterek dürüst, adil ve ilkeli davranmalı, toplumun mesleğe olan güvenini sarsmamalıdır.

Mesleki Sosyal Sorumluluk

Madde 18- Dışhekimî, toplumun ağız diş sağlığının korumasına destek vermeli, bireyi ve toplumu koruyucu dişhekimliği ilkeleri yönünde eğitmelidir.

Dışhekimî, toplumsal rolü ve mesleki erdemi gereği, özellikle toplum sağlığını ve refahını yükseltici etkinliklere katılmalı ve bunları desteklemelidir.

Ağız-Diş Sağlığı Ürünlerinin Tanıtılması

Madde 19- Dışhekimî, topluma yönelik dişhekimliği ürünlerinin ticari amaçlı tanıtımında veya pazarlanmasında yer almamalı; isminin kullanılmasına izin vermemelidir.

Reklam Yasağı

Madde 20- Dişhekimini, her ne biğiminde olursa olsun çalıştığı kurumun ve kendisinin reklamını yapmamalı; duyuru ve tanıtım amacıyla hazırladığı görsel-işitsel ve yazılı materyaller konusunda ilgili yasal düzenlemelere uymalıdır.

Mesleki uygulamalarına ilişkin olarak tüm iletişim ortamlarında meslektaşlar arasında rekabete yol açıcı eylemlerde bulunmamalıdır.

Mesleki zerklik

Madde 21- Dişhekiminin, mesleğin bir yesi olarak, mesleki uygulamalar ve kararlara ilişkin görüş bildirme, mesleki zdenetimlere katılma, kendini Türk Dişhekimleri Birliğinin bir parçası olarak kabul etme ve etik kurallarına uyma sorumluluğu bulunmaktadır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Dişhekiminin Meslektaşlarına Karşı Sorumlulukları

Meslektaşlar Arası Saygı

Madde 22- Dişhekimii, meslektaşları ve diğler sağılık çalışanlarıyla iyi ilişkiler kurmalıdır. Nedeni ne olursa olsun meslektaşlarına veya tedavi ekibinin bir başka üyesine karşı hiçbir zaman küçük düşürücü davranışlarda bulunmamalıdır. Mesleki tartışmaların hastanın bulunduğu ortamlarda yapılmamasına özen göstermelidir.

Mesleki Dayanışma

Madde 23- Dişhekimii, mesleki uygulamalarla ilgili haksız ve onur kırıcı suçlamalara uğrayan meslektaşlarını korumalıdır.

Kendisine başvuran hastada daha önceden başlanmış ve tamamlanmamış bir tedavi saptarsa, tedaviye başlamadan önce yarım kalmış tedavinin uygulayıcısı dişhekimii ile görüşmeye çalışmalı ve varsa o dişhekimii ile hasta arasındaki sorunların giderilmesine yardımcı olmalıdır.

Bildirme Sorumluluğu

Madde 24- Dişhekimii, başka bir meslektaşının hatalı mesleki uygulamalar sürdürdüğüne ya da etik açıdan yanlış davrandığına tanık olması halinde öncelikle onu uyarmalı, eğer sonuç alamaz ise durumu ilgili Dişhekimleri Odasına yazılı olarak bildirmelidir.

Dışhekimliği hizmeti sunduğuna tanık olduğu veya duyumunu aldığı yetkisiz kişileri ilgili Dışhekimleri Odasına veya yetkili birimlere ivedilikle bildirmelidir.

Hasta muayenesi sırasında bir suçun işlendiğine dair belirti ile karşılaştığında (ihmal, istismar vb. adli olaylarda), durumu yetkili makamlara bildirmekle yükümlüdür.

Mesleği Destekleme

Madde 25- Dışhekim, mesleğinin bilimsel ve toplumsal yönden gelişmesini ve ilerlemesini desteklemelidir.

Uygun Olmayan Davranışlar

Madde 26- Dışhekim, yasalarla belirlenmiş mesleki yetkilerini aşacak eylemlerde ve dışhekimliği uygulamalarıyla ilgili özel beceri ve yeterliliklere sahip olduğunu ima edecek davranışlarda bulunmamalıdır.

Uzmanı olmadığı konularda uzmanmış gibi herhangi bir şekilde tanıtım yapmamalıdır.

Meslektaşlarının hastalarını kendisine yönlendirmeye yönelik davranış ve girişimlerde bulunmamalıdır.

Meslektaşlarını kötüleyen söylem ve eylemlerden kaçınmalıdır.

Konsültasyon

Madde 27- Dişhekimi, hastasının tanı-tedavi ve takibiyle ilgili olarak gerekli gördüğü durumlarda, ilgili birimlerle görüş alışverişinde bulunarak konsültasyon talep edebilir. Konsültan dişhekimi hastanın tedavisini ancak ilgili düzenlemelerde belirtildiği biçimde devralmalıdır.

Meslekte Eşit Sorumluluk

Madde 28- Dişhekimleri, görevleri, mesleki konumları, çalışma ortamları, uzmanlıkları vb. ne olursa olsun mesleki etik kurallara uyma konusunda eşit sorumluluğa sahiptir.

DIĞER

Madde 29- Dişhekimi, kullanımına yasal açıdan izin verilmemiŐ farmakolojik ve biyolojik maddeleri ve malzemeleri mesleki uygulamalarında kullanmamalıdır.

TÜRK DIŞHEKİMLERİ BİRLİĞİ
ETİK KURULU ÜYELERİ

Mustafa Oral (Sorumlu MYK Üyesi)

Yrd. Doç. Dr. Funda Göluy Kadioğlu

Yrd. Doç. Dr. Zehtiye Füsun Yaşar

Süha Alpay

Ezgi Aydın

Sevgi Hüşan

Dr. Burcu Kurtiş

Mustafa Ziya Özer

Dr. Bülent Özdoğan

Prof. Dr. Umur Sakallıoğlu

Yeşim Saraç

TÜRK DIŞHEKİMLERİ BİRLİĞİ

Adres:

Kızılırmak Mah. 1446. Cad.

Alternatif İő Merkezı No:12/38

06530 Çukurambar, ankaya/ANKARA

Telefon: 0 312 435 93 94 **Faks:** 0 312 430 29 59

E-mail: tdb@tdb.org.tr

KEP Adresi:

turkdishekimleribirligi@hs01.kep.tr